

FRANJO
ZVONIMIR **A58**
TIŠINA
arhiv
arhitekta

Izložba iz fundusa
Hrvatskog muzeja
arhitekture HAZU

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE HAZU
Ivana Gorana Kovačića 37, Zagreb

Otvorenje izložbe: 27. siječnja 2017. u 18. sati
Izložba je otvorena do 20. veljače 2017.
radnim danom od 10 do 19 sati

Ministarstvo
kulture
Republika
Hrvatska
Ministry
of Culture
Republic
of Croatia

Tišina rana suradnja s Vladimirom Turinom mi je tada bila posve nepoznata i Zvonko je uslijed svoje prirodne suzdržanosti i diskrecije jedva što o tome kazao. Susreo sam Vladimira Turinu za jedne ljetne akademije u Salzburgu, kada je u atelijeru u salzburškoj tvrđavi djelovao kao profesor, zamijenivši oboljelog Bakemu. Kako smo tamo bili integrirani u gotovo samostanski odnos učitelja i učenika, saznao sam prvi put o zajedničkim projektima s Franjom Zvonkom Tišinom. Turina je hvalio Zvonkovu marljivost, disciplinu i empatiju. Njegov profesionalni etos i osjećaj odgovornosti bili su po Turini povezujući pandan u odnosu na vlastito boemstvo i *furioso* u arhitektonskom ideogramu. U retrospektivi su to artefakti poput Sveučilišne klinike na Šalati (1941.) ili Hotela Plitvice (1941.), pri tom su ovi tada tridesetogodišnji arhitekti svojim herojskim funkcionalizmom težili ostvarenju pročišćavajuće ambicije u smislu društvene higijene. Specifičnost tih radova bila je u smislu kvalitete apsolutno analogna europskoj dijagonali, koja je polazeći od Corbija sezala do ruskih revolucionarnih arhitekata. Period koautorstva s Turinom ostaje s današnjeg stajališta najzanimljivijim u dotadašnjem opusu obojice.

Danas, u globalizirano i postanalognu doba ne postavlja se pitanje ubikviteta. Gledajući unazad na šezdesete godine ipak Zvonkov životni projekt krije u sebi dilemu u smislu gubitka vlastite pozadine, arhi-kulturnog humusa zbog čega je još u zreloj dobi morao svoju profesionalnu i društvenu prezentnost prenijeti u *negdje drugdje*. (Boris Podrecca)

Životni opus arhitekta Tišine neobična je trilogija, poučna za promišljanje profesionalne sudbine generacije modernista koji su karijeru započeli potkraj tridesetih.

Poratni zagrebački opus možda je najbolje poznato poglavlje Tišine arhitekture, poglavito zahvaljujući brojnim prikazima publiciranim u ranim izdanjima "Arhitekture". U tadašnjim silno skučenim materijalnim okolnostima izveo je niz skromnih, ali tehnički i oblikovno korektnih stambenih četverokatnica u Zvonimirovoj, Makančevoj, Vrbaničevoj i ulici Crvenog križa 1949. – 51., također prijemni trakt Vojne bolnice na Šalati – kvalitetnu i suzdržanu, transparentnu intervenciju na Neidhardtovu kompleksu Sjemeništa, kao i općepriznatu koncertnu dvoranu u sklopu nekadašnjeg Doma armije u Zvonimirovoj. Ipak, najznačajnijim dometom ove stvaralačke etape čine se Tišina interijerska rješenja iz ranih pedesetih godina. Poetika dizajna – posebice u primjerima lokala "Sloga" u Ilici (nažalost nestalog) i Gradske vijećnice u Rijeci – realiziranog najjednostavnijim sredstvima – metalnim profilima, drvom, matiranim staklom, neonskim cijevima, venecijanskim teracom – u izravnoj je proporciji s arhitektovom odlukom o samosvojnosti, odlukom koja će ga, slijedom orkestrirane hajke na slobodne umjetnike djelatne kroz radnu zajednicu "Arhitekt", odvesti u bečki egzodus i zaključno poglavlje karijere. (Aleksandar Laslo)

Dolazak arhitekta Tišine u Beč potkraj pedesetih godina podudara se s vremenom moderne izgradnje Austrije, tj. s vremenom tzv. Wiederaufbaua, kada se Austrija, postigavši samostalnost 1955. godine, počinje razvijati u modernu europsku državu. Arhitektu Pfefferu, čiji je Tišina suradnik od 1957. do 1975. godine, bile su povjerene velike i važne građevne zadaće, kao što je gradnja bečkog aerodroma Schwechat, zatim hotel s terminalom te poslovne i stambene gradnje. Bilo je to doba kada je u arhitekturi prevladavala stroga racionalnost s manje ili više izraženim elementima moderne, koja je od ranih tridesetih godina do poslijeratnog vremena bila relativno slabo zastupljena u austrijskoj arhitekturi. Iznimke u tom periodu čine, primjerice, radikalno moderni radovi "Arbeitsgruppe 4" (Kurrent, Spalt, Holzbauer). Od 1958. do 1962. godine arhitekt Tišina sudjeluje ne samo u projektiranju novoga bečkog zračnog pristaništa nego i aerodroma u Bukureštu, Berlinu, Stuttgartu, Newarku i Tampi na Floridi. Na projekt aerodroma bio je vezan projekt hotela s terminalom, koji je tada bio najveći Hilton-hotel u Europi. U bečkim radovima izražen je kontinuitet arhitektova pristupa i postupka, vidljivo određenog pripadnošću zagrebačkoj školi. (Vera Grimmer)

Stručna priprema projekta
DUBRAVKA KISIĆ
MARINA SMOKVINA
MAJA KUČAN
TAMARA TIŠINA

Autori postava
TAMARA TIŠINA
BORIS PODRECCA (konzultant)
Autor fotografija
DAMIR FABIJANIĆ

Realizacija izložbe
DUBRAVKA KISIĆ, TAMARA TIŠINA,
VERA GRIMER
Video
LASZLO BARDOSSY

Suradnici na realizaciji izložbe
MAJA KUČAN, VALENT PAVLIĆ,
ANA MARIJA ZUBOVIĆ
Izvedba postava
ŽELJKO PAŠIĆ, VALENT PAVLIĆ

ZAHVALJUJEMO MINISTARSTVU
KULTURE NA FINANCIJSKOJ
POTPORI PROGRAMA I ŽELJKU
PAŠIĆU NA OBNOVI IZLOŽBENIH
PROSTORIJA MUZEJA

Sponzori
MEDOKA D.O.O.
BENZ D.O.O.
ANA ZENIC DESIGN LTD

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE
Hrvatska akademija znanosti
i umjetnosti
I. G. Kovačića 37, 10 000 Zagreb

t/f 01 48 34 551, 48 34 553
e hma@hazu.hr
www.hazu.hr
www.facebook.com/hma.hazu